

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 16-3/22-3/ 8
EPA 431 XXVII
Podgorica, 22. mart 2022. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 27. sjednice, održane 18. marta 2022. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKCIZAMA sa amandmanima (pet) Vlade (16-3/22-3/2)

Odbor se, u uvodnom obrazloženju predlagača zakona, ministra finansija i socijalnog staranja upoznao da je osnovni razlog za predlaganje izmjena i dopuna Zakona o akcizama, prije svega zaštita životnog standarda građana i očuvanje stabilnosti cijena naftnih derivata usljed njihovog povećanja na svjetskom tržištu. Predlagač zakona je saopštio da se, između ostalog, propisuje mogućnost Vladi, kao sistemsko rješenje, da donose odluku o umanjenju iznosa akcize do 40% za bezolovni benzin i gasna ulja na period od mjesec dana.

Na Odboru je konstatovano da se predlogom zakona, takođe, uvodi akciza na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu; propisuje obaveza plaćanja akcize i kada mineralna ulja i biogoriva, koja se nalaze na tržištu, nijesu markirana; povećava iznos akcize ostalih nepjenušavih fermentisanih pića sa nula na 25,00 eura/hl; i periodično povećava iznos akcize na bezdimne duvanske proizvode, uz uvođenje akcize od 40 eura/kg na duvan za žvakanje i šmrkanje (burmut).

Tokom rasprave poslanici su pozitivno ocijenili predložene izmjene u dijelu koji se odnosi na umanjenje akcize uz sugestiju da vremenski rok na koji se predlaže donošenje odluke treba da bude duži od mjesec dana. Mišljenja su bila podijeljena u dijelu uvođenja akcize na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu, dok jedni smatraju da će to smanjiti dalju upotrebu tih proizvoda i negativan uticaj na životnu sredinu, drugi su mišljenja da to neće smanjiti generisanje otpada od plastike već će povećati cijene proizvoda sa plastičnom ambalažom i dodatno ugroziti standard stanovništva.

Pojedini poslanici su iznijeli mišljenje da bi Vlada, s obzirom na trenutnu političku situaciju, trebalo da preduzme druge mjere koje ima na raspolaganju kako bi brže i u najkraćem roku smanjila cijene nafte i naftnih derivata. U vezi sa tim, ukazano je na član 93 Ustava Crne Gore i član 215 stav 3 Zakona o energetici i predloženo da Vlada razmotri mogućnost ograničavanja cijena kroz donošenje uredbe uz istovremeno dodjeljivanje subvencija naftnim kompanijama u cilju očuvanja stabilnosti tržišta. Takođe, ukazano je i na mogućnost Vlade da kroz Uredbu o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene goriva, a prilikom definisanja maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata, može uticati na fiksni iznos izražen u eurima po litru.

U odnosu na izmjene kojima se povećava akciza na bezdimne duvanske proizvode, ukazano je da treba zauzeti principijalan stav na način da se jednako tretiraju i duvanski i bezdimni duvanski

proizvodi. Istaknuto je da se u uslovima planiranja smanjenja akcize na gorivo i smanjenja PDV-a na određene prehrambene proizvode mora biti fiskalno odgovoran. U vezi sa tim, iskazano je i mišljenje da je predlog izmjena Zakona o akcizama iz decembra 2021. godine, a koji Skupština nije usvojila, bio sveobuhvatniji, te da ne treba ni sada odstupati od tog plana i zbog zdravlja ljudi i zbog projekcija fiskalnog efekta prema kojima bi se prihodovalo oko 10 miliona eura po osnovu duvanskih proizvoda.

Takođe, iznijeto je i mišljenje da ovako predložene izmjene nijesu u potpunosti primjenjive, odnosno da je potrebno definisati reper tj. trenutak u kojem će Vlada moći da reaguje i prag tj. procenat u odnosu na koji se može donijeti odluka o umanjenju akcize. Ukazano je na neophodnost propisivanja ponašanja akciznog korisnika u slučaju smanjenja akcize, kako bi se izbjegla mogućnost špekulacija nakon prestanka važenja odluke.

Poslanike je interesovalo zašto se primjenjuje linearno smanjenje akcize i na eurodizel i na benzin, s obzirom da je akciza na benzin u procentu mnogo veća od eurodizela, zatim, koliko iznosi naplaćeni PDV na goriva, kao i koliki je rast tog prihoda po osnovu povećanja cijene goriva.

U skladu sa članom 67 stav 4 Poslovnika Skupštine, u raspravi na sjednici Odbora učestvovala je i predstavnica NVO – „Akcija za socijalnu pravdu“, koja je saopštila da u situaciji u kojoj cijene drastično rastu oko 16.000 penzionera prima minimalnu penziju, oko 24.000 članova porodica žive od socijalnih primanja i preko 50.000 je nezaposlenih lica prema podacima sindikalne organizacije. Ukazala je da su ovo grupe građana koje ne mogu da čekaju, te da je potrebno da resorno ministarstvo obezbijedi jednokratnu pomoć upravo ovim najugroženijim kategorijama društva.

Na Predlog zakona najavljeno je podnošenje amandmana.

Odbor je, nakon rasprave, sa jedanaest glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama sa amandmanima Vlade.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Dejan Đurović.

